

Cím	Építészettörténet
Kódok	B-DK-302
Hirdető	Alapképzések Iskolája
Környezet	Tantermi

Alapadatok						
Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Elmélet	5	48	102	előadás és szeminárium	3	Építészettörténet

Ajánlás
Az Építészettörténet tantárgy célja megismertetni a hallgatókat az építészet alapfogalmaival és történetével az elmúlt 500 évben. Az előadások az egyes korszakok környezetalakításának (építészet, városépítészet, enteriőr) elméletét és gyakorlatát tárgyalják, összefüggésben az adott kor társadalmi-gazdasági adottságaival és szellemi-kulturális jelenségeivel. A teljes építészettörténet kiválasztott része (a reneszánsz és a jelen között) módot ad a korábbi időszakok (antikvitás és középkor) említésére is.

Rövid leírás
Az előadáshoz szeminárium kapcsolódik, melyen a hallgatók hétről-hétre kiadott szövegek alapján készülhetnek fel az előadás témájára. A beszélgetés alapját az olvasmánnyal kapcsolatban feltett kérdésekre adott, és az óra előtti nap 20h-ig emailhez csatolt válasz, illetve a vonatkozó szakirodalom áttekintése adja. Ezen túl, minden óra elején röpdolgozatban kell számot adni az előző órán elhangzott főbb fogalmakról vagy képanyagról. A heti olvasmányokhoz a hallgatók Google Drive-on kapnak hozzáférést. A kérdéseket emailben kapják meg, és ugyancsak emailhez csatolt pdf fájlban küldik el a választ (lényegében olvasmány-beszámoló). A fájl neve = a hallgató vezetékneve és a feladat sorszáma. (pl: Ferkai_01)

Oktatók			
Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Oktató 1	Ferkai András		Hétfő 16.30-18.00

Félév menete	
A kurzus formátuma	Órarendi időpontok

Előadás és szeminárium			Hétfő 13.40-16.30
Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése			
Hetek	Dátum	Heti tartalom	Műhely/speciális terem
1	2026.09.07	Az építészet megértése, megtapasztalása a valóságban, történeti szempontok. Tájékoztatás a félév felépítéséről, módszeréről, a feladatokról.	Kivételesen séta keretében. Találkozó XII. Csaba utca 5. előtt.
2	2026.09.14	Humanizmus és reneszánsz Itáliában: teória és gyakorlat (Brunelleschi, Alberti, Bramante; centrális templomok és firenzei palazzók).	Innen: tanterem
3	2026.09.21	Manierizmus, a reneszánsz és a barokk között. (Bramante tanítványai, Michelangelo, Palladio, Vignola, szertelenségek.	
4	2026.09.28	Illúzió és propaganda: az ellenreformáció szakrális terei. (Itáliai mesterek: Bernini, Borromini, Guarini; Közép-Európa barokk egyházi építésze).	
5	2026.10.05	Az abszolutizmus kifejeződése a barokkban: kastély és kert, városi együttesek, színház. (Mansard, Le Vau, Hildebrandt, Neumann, stb). A holland polgárház.	
6	2026.10.12	Az antikvitás újra-felfedezése: archeológia, műgyűjtés. Francia forradalmi építészet.	
7	2026.10.19	Klasszicizmus és Biedermeier – a polgárság stílusa. Városépítés, lakóház és enteriőr.	
8	2026.10.26	A romantika szelleme: a középkor újrafelfedezése. Nemzeti karakter, egzotikum, népi hagyományok, a táj szerepe, az egyéniség kultusza.	
9	2026.11.02	Historizmus. Új épülettípusok a nagyvárosban. Az államhatalom, a nemzet és a nagypolgárság reprezentációja. A modernitás előzményei a 19. században Walter Benjamin alapján.	
10	2026.11.09	A századforduló. Arts & Crafts, szecesszió, korai modern törekvések.	
11	2026.11.16	Avantgárd és modern. Korszerű anyagok és szerkezetek; technika; higiénia, komfort. Szociális feladatok, városutópiák. Racionalizmus és egyéni formálás.	
12	2026.11.23	Későmodern és posztmodern. High-Tech, dekonstruktivizmus, minimalizmus, reflektív építészet.	
13	2026.11.30	Összefoglalás, tájékoztatás a vizsgáról	

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés				
A hallgatók tennivalói, feladatai				
Követelmény, beadandó munka	Értékelés módja	Értékelés szempontjai	Leadási határidő, alkalom	Súly az érdemjegyen
Feltétel 1. Röpdolgozat	1-5 pont		minden óra elején	20%
Feltétel 2. Olvasmányokról írásos beszámoló	1-5 pont		az órát megelőző hét vasárnap 20h	30%
Feltétel 3. Órai aktivitás				10%
Szóbeli vizsga	1-5 pont			50%
Általános, átfogó feltételek				

A vizsgára bocsátás feltétele 1.feladat legalább elégséges; 2. az összes beszámoló leadása

Jegyzetek és irodalom

Kötelező irodalom

Szentkirályi Zoltán (2004), *Az építészet világtörténete II. kötet*, Bp.: Terc Kiadó

Zádor Anna (1984), *Építészeti szakszótár*. Bp.: Corvina

Ajánlott irodalom

B. Szűcs Margit (2012), *Reneszánsz - Az építészet története 5*, Bp.: Terc Kiadó

Szentkirályi Zoltán (2012), *Barokk - Az építészet története 6*, Bp.: Terc Kiadó

Kalmár Miklós (2016), *Historizmus - Az építészet története 7*, Bp.: Terc Kiadó

Vámossy Ferenc (2002), *Az építészet története - A Modern Mozgalom és a későmodern*, Bp.: Nemzedékek tudása tankönyvkiadó

Witkower, Rudolf (1986), *A humanizmus korának építészeti elvei*, Bp.: Gondolat Kiadó

B. Szűcs Margit (1966), *Alberti*, Bp.: Corvina

Hajnóczy Gábor (1979), *Andrea Palladio*, Bp.: Corvina

Bruschi, Arnaldo (1977), *Bramante*, London: Thames and Hudson

Tafari, Manfredo (ed.), *Giulio Romano* (1989), Milano: Electa

Michelangelo: https://issuu.com/cagdaoz/docs/ackerman_architecture_of_michelangelo

Norberg-Schulz, Christian (1986), *Baroque Architecture*, New York: Rizzoli

Lemerle, Frédérique – Pauwels, Yves (2008), *Baroque Architecture 1600-1750*, Paris: Flammarion

Zanlungo, Claudia (2012), *The Story of Baroque Architecture*, München: Prestel

Cs. Dobrovits Dorottya (1993), *Piranesi*, Bp.: ÉTK

Boullée, Étienne-Louis (1985), *Az építészet poézise: Tanulmány a művészetről*. Bp.: Corvina

Zádor Anna – Rados Jenő (1943), *A klasszicizmus építészete Magyarországon*, Bp.: MTA kiadása

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MTA_Konyvek_107457/?pg=0&layout=s

Komárik Dénes (1987), *A romantika építészetének problémája Magyarországon*, *Ars Hungarica* 15:1. 31-36.

Zádor Anna (szerk.) (1993), *A historizmus művészete Magyarországon: művészeti tanulmányok*, Bp.: MTA Művészettörténeti Intézet

Bergdoll, Barry (2000), *European Architecture 1750-1890*, Oxford-New York: Oxford University Press

Hofmann, Werner (1987), *A földi paradicsom. 19. századi motívumok és eszmék*, Bp.: Képzőművészeti Kiadó. 71-75; 86-111. oldalak

Benjamin, Walter (1999), *The Arcades Project* (Passagenwerke), Harvard University Press. (Paris, Capital of the Nineteenth Century, pp.3-26)

https://monoskop.org/images/e/e4/Benjamin_Walter_The_Arcades_Project.pdf

Davey, Peter (1997), *Arts & Crafts Architecture*, London: Phaidon

Sembach, Klaus-Jürgen (1999), *Szecesszió*, Bp.: Taschen-Vince Kiadó

Nagy Gergely (2008), *Kertváros – építészet. Az angol példa Magyarországon*, Bp.: Magyar Képek

Frampton, Kenneth (2009), *A modern építészet kritikai története*, Bp.: Terc Kiadó

Bonta János (2008), *Magyar építészet egy kortárs szemével 1945-1960*, Bp.: Terc Kiadó

Sisa József – Dora Wiebeson (1998), *Magyarország építészetének története*, Bp.: Vince Kiadó

Meggyesi Tamás (2005), *A 20. század urbanisztikájának útvesztői*, Bp.: Terc Kiadó

Tanulási eredmények

Tudás	Tájékozott az építészettörténet és -elmélet főbb módszereit és elméleteit illetően. Általános ismeretekkel rendelkezik a designelméleti gondolkodás, elemzés és írás meghatározó folyamatairól, koncepcióiról. Alapvető ismeretekkel rendelkezik az építészet mint szakma működéséről, társadalmi-gazdasági és kulturális meghatározottságáról. Érti a szaknyelvet és a hatékony (írásos, szóbeli és vizuális) szakmai kommunikációt folytat anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
Képesség	Felismeri az építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra. Képes megérteni a tervezők gondolkodását.

	Alkotó módon használja az elméleti tevékenysége alapjául szolgáló technikai, anyagi és információs forrásokat. A tanulmányai során szerzett tapasztalatokra, módszerekre támaszkodva elemzi az építészet jelenségeit. Képes a források, információk hitelességét ellenőrizni, szakszerűségét, relevanciáját értékelni.
Attitűd	Kritikai érzékkel viszonyul az építészet történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez. Nyitott az új ismeretekre és módszerekre. Kialakult és megszilárdult ízléssel rendelkezik. Törekszik szakmája etikai normáinak betartására.
Autonómia és felelősségvállalás	Önállóan dolgoz fel szakirodalmi szövegeket és aktívan részt vesz megvitatásukban.

Felmentés
<u>Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.</u>

Tantervi kapcsolatok		
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
		Nem

Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban
A mesterséges intelligencia egyetemi használatára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata vonatkozik.

Egyéb információ, megjegyzések
Szabadszavas válasz szükséges, vagy üresen hagyható